

Buna göre her durumda $\binom{n+m}{k} a^{n+m-k} b^k \in I$ elde edilir.

Dolayısıyla $(a+b)^{n+m} \in I$ ve buradan da $a+b \in \sqrt{I}$ elde edilir.

$r \in R$ ve $a \in \sqrt{I}$ alalım. $a^n \in I$ o.ş. $n \in \mathbb{N}$ vardır.

$$(ra)^n = r^n a^n \in I \Rightarrow ra \in \sqrt{I}.$$

8. Önerme. R bir halka ve I, J R 'nin birer ideali olsun.

(i) Eğer $I \subseteq J$ ise $\sqrt{I} \subseteq \sqrt{J}$.

$$(ii) \sqrt{I+J} = \sqrt{\sqrt{I} + \sqrt{J}}$$

$$(iii) \sqrt{\sqrt{I}} = \sqrt{I}$$

$$(iv) \sqrt{I} = R \Leftrightarrow I = R$$

(v) Eğer $\sqrt{I} + \sqrt{J} = R$ ise $I + J = R$.

Kanıt. (i) $I \subseteq J$ olsun. $a \in \sqrt{I} \Rightarrow a^n \in I$ o.ş. $n \in \mathbb{N}$ var.

$$\Rightarrow a^n \in J \Rightarrow a \in \sqrt{J}.$$

$$\therefore \sqrt{I} \subseteq \sqrt{J}.$$

$$(ii) I \subseteq \sqrt{I}, J \subseteq \sqrt{J} \Rightarrow I + J \subseteq \sqrt{I} + \sqrt{J} \Rightarrow \sqrt{I+J} \subseteq \sqrt{\sqrt{I} + \sqrt{J}}$$

$a \in \sqrt{\sqrt{I} + \sqrt{J}}$ olsun. $a^n \in \sqrt{I} + \sqrt{J}$ o.ş. $n \in \mathbb{N}$ vardır. $a^n = x + y$ o.ş.

$x \in \sqrt{I}$ ve $y \in \sqrt{J}$ vardır. $I \subseteq I + J$ ve $J \subseteq I + J$ old.

$$\sqrt{I} \subseteq \sqrt{I+J} \text{ ve } \sqrt{J} \subseteq \sqrt{I+J} \text{ olur. } a^n = x + y \in \sqrt{I} + \sqrt{J} \subseteq \sqrt{I+J}$$

$$\Rightarrow (a^n)^m \in I + J \text{ o.ş. } m \in \mathbb{N} \text{ var. } \Rightarrow a^{nm} \in I + J \Rightarrow a \in \sqrt{I+J}$$

$$\therefore \sqrt{\sqrt{I} + \sqrt{J}} \subseteq \sqrt{I+J}$$

$$\therefore \sqrt{\sqrt{I} + \sqrt{J}} = \sqrt{I+J}$$

(iii) $I \subseteq \sqrt{I}$ old. $\sqrt{I} \subseteq \sqrt{\sqrt{I}}$ olur. $a \in \sqrt{\sqrt{I}}$ olsun. $a^n \in \sqrt{I}$ o.ş. $n \in \mathbb{N}$

$$\text{var.} \Rightarrow (a^n)^m \in I \text{ o.ş. } m \in \mathbb{N} \text{ var.} \Rightarrow a^{nm} \in I \Rightarrow a \in \sqrt{I}.$$

$$\therefore \sqrt{\sqrt{I}} \subseteq \sqrt{I}.$$

$$\therefore \sqrt{\sqrt{I}} = \sqrt{I}.$$

(iv) $I \subseteq \sqrt{I}$ old. $I = R$ ise $\sqrt{I} = R$ olur. Şimdi $\sqrt{I} = R$ olsun.

0 zaman $1 \in \sqrt{I}$ olur. $\Rightarrow 1 \in I \Rightarrow I = R$.

(v) (ii) ve (iv) 'den dolayı aaktır.

(b) Çarpma İşlemi

R bir halka ve I, J, R 'nin birer ideali olsun.

$$I + J = \{a + b : a \in I, b \in J\}$$

$$IJ = \{ab : a \in I, b \in J\}$$

ideal bile olmayabilir. (toplamsal kapalılık genellikle sağlanmaz.)

$\{ab : a \in I \text{ ve } b \in J\}$ kümesi tarafından üretilen ideale I ve J ideallerinin çarpımı denir ve IJ şeklinde gösterilir. Buna göre

$$IJ = \left\{ \sum_{i=1}^n a_i b_i : n \in \mathbb{N}, a_i \in I, b_i \in J (1 \leq i \leq n) \right\}$$

şeklinde yazılabilir.

$$IJ = \cup I \subseteq I \cap J$$

$(IJ)K$ ve $I(JK)$ ideallerinin her ikisi de

$$\{abe : a \in I, b \in J, c \in K\}$$

kümesi tarafından üretileceğinden $(IJ)K = I(JK) := IJK$ yazılabilir. Daha genel olarak I_1, \dots, I_n idealleri için

$$\prod_{i=1}^n I_i = I_1 \dots I_n$$

ideali $\{a_1 \dots a_n : a_i \in I_i, (1 \leq i \leq n)\}$ kümesi tarafından üretilir.

Dolayısıyla bu çarpımın tipik bir elemanı

$$a_{11} \dots a_{1n} + a_{21} \dots a_{2n} + \dots + a_{m1} \dots a_{mn}$$

$(a_{ij} \in I_i)$ biçimindedir.

$$I_1 = I_2 = \dots = I_n = I \Rightarrow \prod_{i=1}^n I_i := I^n$$

Buna göre I^n idealinin genel bir elemanı

$$a_{11} \dots a_{1n} + \dots + a_{m1} \dots a_{mn} \quad (a_{ij} \in I)$$

şeklinde dir

$$I \supseteq I^2 \supseteq I^3 \supseteq \dots \supseteq I^n \supseteq I^{n+1} \supseteq \dots$$

Örnek. $\mathcal{R}[x_1, \dots, x_n]$ polinom halkasının $(x_1, \dots, x_n)^m$ idealini belirleyelim.

$m=2$ alalım.

$(x_1, \dots, x_n)^2$ idealı

$$(x_1 f_1 + \dots + x_n f_n)(x_1 g_1 + \dots + x_n g_n)$$

$(f_i, g_i \in \mathcal{R}[x_1, \dots, x_n])$ şeklindeki çarpımların kümesi tarafından